

MEGJELENÍTŐSÉG

ÉS

KIADÓHIVATAL:

SOPRON.

Müller P.-n. I. Tel.: 175

LEVÉLCIM:

SOPRON I.

POSTAFIÓK: 81.

FELSŐDUNÁNTULI HÉTFŐ

POLITIKAI, TARSADALMI ES SPORT-HETILAP

Előfizetési árak:

NEMETORSZÁGBAN

Egész évre RM 12.-

Fél évre . . . 6.-

Negyed évre . 3.-

Tárgyalások folynak Laval és a német kormány között

Berlinből jelenti az MTI: A Wilhelmstrassén kijelentették, hogy megfelel a valóságnak az a

hir, hogy Laval és a német kormány között tárgyalások folynak

a franciáknak a háborúban való nagyobb részvétele, illetve hozzájárulását illetően.

A támadók tömege leküzdötte Cherbourg városának védőit

(Német Távirati Iroda) A Cherbourg városában állomásozott német csapatokat a lehető legsúlyo-

sabb viaskodás után a támadók tömege elnyomta. A haditengerészeti kikötő fegyvertárát válto-

zatlanul elkeseredetten tartják. Caenben a harcok még nem fejeződtek be. (MTI)

„Olyan országban akarunk élni, amely teljesen a miénk“ — mondották Helsinkiben

Helsinkiből jelenti a Magyar Távirati Iroda: Finn illetékes körökben kijelentették, hogy Finnország mostani szabadságharcában nem csupán területi kérdésekről, szabadságáról van szó, hanem arról, hogy egy népnek élni vagy halni kell.

Az ujságok így az Uusi Suomi is

a nép érzését tolmácsolja akkor, mikor vezércikkében kijelenti, „Olyan országban akarunk élni, amely teljesen a miénk“.

Itt kell megjegyeznünk, hogy a hősi finn nemzetnek élet-halál-harcában a szövetséges német csapatok is bekapcsolódtak, nemcsak anyagszállítással, hanem az

évtéves világháborúban harcedzett és kipróbált hadművelési egységekkel is. Ezzel bebizonyítja a német vezetés azt — ellentétben az angolokkal — hogy Németország nem hagyja cserben szövetségeseit s minden nemzet számíthat segítségére a Szovjet elleni küzdelemben.

20.060 tonnányi bombát dobtak az angolszások a „pokol kutyáinak“ sejtett indítási helyére

Berlinből jelenti az MTI: Az angol kormány már nincs abban a helyzetben, hogy népét azzal hitegesse — írja több angol lap — hogy sikerül megtörni az új német fegyver a V-1 hatását.

Angol vélemény szerint az új német fegyver hatása megfelel a hat tonnás angol háztömbtörő bombának. Sebessége mintegy 200

kilométerrel haladja meg a leggyorsabb angol vidásgép sebességét.

Az angol lakosság napról-napra meggyőződik arról, hogy minden elhárítás hatástalan az új fegyverrel szemben s az szabadon végezheti romboló munkáját.

Az egyik vezető angol lap szerint egyetlen védekezési módszer:

a kilövési helyek megsemmisítése. Angolszás bombázók éjjel-nappal támadják Franciaországnak azt a területét, ahol az új fegyver kilövési helyeit vélik. Erre a területre eddig mintegy 20.000 tonnányi bombát dobtak le, támadásaik azonban a kíváló német elhárítás és álcázás következtében hatástalannak maradtak.

Nagybudapestet és Kaposvárt érte tegnap bombatámadás Több száz ellenséges gép a magyar légtérben

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Csütörtökön a kedd esti órákban délről több hullámban angolszás gépek lépték át az ország határát, majd északnyugati irányban tovább repültek. Később ugyanezen az útvonalon tértek vissza és hagyták el az ország légtérét. A berepüléssel kapcsolatban az ország területén való b-m-

bázásról nem érkezett jelentés.

Tegnap a kora reggeli órákban több hullámban több száz angolszás repülőgép hatolt be délről az ország légtérébe. Az első két hullám a Balaton légtérben egyesült s terrortámadást intézett Nagybudapest több pontja ellen.

A harmadik hullám berepülésekor erős magyar-német vadászvelemben ütközött. Az erős össze-

font védelem szétszórta az ellenséges köteléket s így megakadályozta a tervszerű terrortámadás végrehajtását. Egyes repülőgépek bombát dobtak Kaposvár területére.

Eddig több ellenséges gép lelövését jelentették. Emberéletben veszteség nem volt. Az anyagkárra megállapítása folyamatban van.

Mindenfelől

BERLINBŐL jelenti: Június 28-án nagyobb angolszász repülő-kötelék terrortámadást intéztek Trieszt és Pola városa ellen. Triesztben a bombák a zsúfolt lakosságú városnegyedbe estek. Sok a halott és súlyos az anyagi veszteség. MTI.

HELSINKIBŐL jelenti: Bár Karéliában nagyon súlyos harcok folynak, a finn főváros hangulata jó és bizakodó. A tegnapi harcok során a finn csapatok hősi harcok után tervszerűen kiirtették Aanislinna városát. MTI.

BERLINBŐL jelenti az MTI: Rómában felállították a szovjet propagandaügyi fiókontézetét. A fiókontézet engedélyt kapott propagandaműsor rádióval való kisugárzására is.

STOCKHOLMBŐL jelenti a Magyar Távirati Iroda: Külföldön élénken foglalkoztatja a sajtót az Anglia ellen bevetett új német fegyver. Illetékes helyen kijelentették, hogy a pokol kutyája forradalmasítja a repülést.

HELSINKIBŐL jelenti: Az Egyesült Államok megszakították a diplomáciai kapcsolataikat Finnországgal. A washingtoni finn követésgről a követ és a személyzet már eltávozott. MTI.

BERLINI jelentés szerint az USA azért húzódik De Gaulle elismerésétől, mert hivatalos francia kormány elismerése után ki kellene adni Franciaország USA-ba mentett egy milliárdnyi aranyát. MTI.

A MAGYAR Távirati Iroda jelenti: Jurcsák Béla földművelésügyi miniszter rádióbeszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy minden szem gabonára szükségünk van. Eppen ezért gyors betakarítással végezzük a betakarítás munkálatait, nehogy a gabona lábba elégessen.

AZ MTI jelenti Stockholmból: A svéd országgyűlés titkos ülést tartott, amelyen megtárgyalták a finn kérdést. Illetékes svéd részről kijelentették, hogy Finnországnak a háborúval való kivonásán fognak fáradozni.

Földalatti rejtékhelyen buit el 45 zsidó.

A nagyváradi „Magyar Lapok” írja: Több helyről érkeznek jelentések, hogy elbújtak a zsidók az események fordulása következtében. A szatmári rendőrség Szatmárott, a Kölcsey-utca 37. szám alatt levő ház pincéjében 15 elbújt zsidót fedezett fel. Most a nagyváradi gettó területén történt hasonló eset. A gettó területén az ott kiadott különböző rendelkezések teljesítése alól több zsidó kivonta magát. Legalább is igyekezett kibujni. A zsidóknak ez a magatartása úgyszólván százszázalékos volt. A legszigorúbb ellenőrzés ellenére is ez mégis többeknél sikerült. A rendőrség miközben a gettó területén felhalmozott zsidó tárgyak leltározásával foglalkozott, véletlenül egy földalatti rejtett helyiség nyílására bukkant. Ott behatoltak a legnagyobb meglepetésre 45 zsidót találtak ott. Férfiak, nő vegyesen voltak. Akadt köztük gyerek is. Velük együtt nagymennyiségű élelmiszer is napvilágra került. Kihallgatásuk során elmondták, hogy a fordulat reményében rejtőztek el. Természetesen most valamennyiük megkapja a beosztását.

A párisiak kiéheztetése „Le a kiéheztetőkkel!”

— Kedden reggel a párisi nagy bulvárokon ezerszámra osztogatták a röpiratokat, amelyeken ez olvasható: „Le a kiéheztetőkkel!” Ezt a jelszót hétfőn Jean Luchaire adta ki a Nouveaux Temps hasábjain megjelent nagy vezércikkében, amely a következő címet viselte: „A párisiak kiéheztetése”. A kedden szétszórt röpirat a párisi háztartásokhoz fordul és azt mondja: „Nem tudtok többé enni adni családotoknak. Az élelmiszerek nem érkeznek meg. Hozzájárulóitok szenvednek. Miért? Mialatt a kormány azon fáradozik, hogy minden nyomorúság ellenére a városok ellátását biztosítsa, az angolszások a terroristák elpusztítják a hidakat, tűz alá veszik a vonatokat, az országutakon haladó teherautókat, felegetik a termést és elpusztítják az állatállományt”.

Páris ellátásának kérdéséről mértékadó körök állandóan tanácskoznak. Egy magasállású francia személyiség kedden reggel kijelentette, hogy minden nehézség ellenére őszig nem lesznek komoly gondok Páris ellátása körül. A szomszédos megyék elegendő élelmiszert tudnak szállítani teherautókon. Arra is gondoltak, hogy víziúton szállítják Párisba az élelmiszereket, ez a terv azonban valószínűleg meghiúsul, mivel túlhosza időt venne igénybe a szállítás. Mindenesetre úgy látszik, hogy a közigazgatás olyan intézkedésekre gondol, amelyek ősszel és télen szükségessé válhatnak. A sajtó figyelmezteti a párisi lakosságot a helyzet komolyságára. (NST)

Magyar kívánságrepriz!

Rákóczi induló

Kiss Ferenc

Jávor Pál

Dayka Margit

Szombat-vasárnap a Városi Moziban

Külföldi érdekességek

Az Osleban megjelenő „Fritt Felk” c. lap arról ír, hogy a délolaszországi lakosság szörnyű nyomorából napról-napra érkeznek hírek. Hihetetlen viszonyok vannak ott, amióta az angolszások és bolszevisták bevonultak oda. Borzalmas járványok szedik áldozataikat, és vörös vérfürdő uralkodik. Aki a vérfürdőből megmenekül, koldulva áll brit és amerikai tiszekek szállásai előtt. Ha már amerikai folyóiratok is e viszonyok megváltoztatását követelik, úgy elképzelhető, milyen világ van ott. Ezek a folyóiratok nem az olasz nép miatt követelik a viszonyok megváltoztatását, hanem mivel ezáltal mód nyílik összehasonlításra a németek által megszállt területekkel. Meg kell végül állapítani, hogy a nyugati megszálló hatalmak szabad kezet adtak a bolszevistáknak e területen. Semmi sem történik a minden civilizációt megcsúfoló gaztettek megakadályozására.

A „Daily Mail” arról ír, hogy Északfranciaország lakossága vegyes érzelmekkel fogadja a szövetséges hadsereget. A lap arról panaszkodik, hogy az inváziós haderőt nem mindenütt fogadják virág csokorral. A lakosság barátságatlan szemekkel néz az inváziós hadseregre, ami talán érthető, mivel „a felszabadító hadsereg” kénytelen kárt is okozni. A lap így folytatja: Ugy látszik a franciák nem akarják általunk való felszabadításukat. Végül megrökönyödik azon, hogy a német hadseregben a csehek, lengyelek és oroszok küzdenek a szövetségesek ellen, ezek közül sokan nagyobb nemzetiszocialisták, mint a németek maguk.

A „Daily Express” arról ír, hogy az egész inváziós front mentén a németek nagyobb elszántsággal küzdenek, mint bármikor is. Szinte bújócskát játszanak a szövetségesekkel. Így szokásuk, hogy egy nap kiűritenek egy helységet csak azért, hogy másnap visszafoglalják. Ha a szövetségesek ezt a helyiséget tüzérségi tűz alá veszik, úgy az erdősegekben vonulnak, de végül mégiscsak megszállják a romokat. Így megy az napról-napra. Egyébként a szövetségesek alig tudják, hogyan védekezzenek a német éles lövések ellen. Az állandó bizonytalanság idegessé és fáradttá teszi a szövetséges katonákat.

„Nys Dagligt” „Allehands” c. svéd lap arról ír, hogy Londonban nem győznek csodálkozni a francia lakosság érzelmei fölött, me-

lyeket az inváziós hadsereggel szemben kinyilvánítanak. Csak gyermekek köszöntenek és mosolyognak, de itt sem biztos, hogy vajjon ezek a gyermekek tudnak-e különbséget tenni német és brit katonák között. Ez minden esetben keserű tapasztalat írja a lap.

A „Daily Herald” vezércikkében megjegyzi, hogy a német rakétabombák leküzdésére még nincs ellenszer. A szigorú sajtóközlési tilalom értelmében természetesen hiányzik minden adat, hogy ezek a bombák hol pusztítanak különösen, mégis néhány képet közöl a lap, melyek a pusztítás borzalmas voltát élénken szemléltetik.

A „News Crenel” haditudósítója arról ír, hogy a francia civil lakosság és az inváziós hadsereg közötti első találkozás semmi esetre sem volt szerencsés. Két tényező okozta ezt: egy hír és egy

tény. A hír arról szól, hogy a francia férfiak orvul lesnek az amerikaiakra, hogy agyonlőjjék őket. A nem várt tény pedig az volt, hogy a franciák nem éheznek. A szövetséges katonák ebből azt következtették, hogy mind az, amit négy évén keresztül a francia lakosság szenvedéseiről hallottak, nem volt egyéb pusztá propagandánál. Ma azt kérdeik az amerikaiak: mi hittük, hogy a franciák éheznek, ki találta ki ezt a mesét?

„United Press” jeleinti Londonból: Az új német fegyver a londoni értéktőzsdét nagy zavarba hozta. A részvények árfolyamán állandó emelkedés volt és már naponta több mint 2.000 kötés történt, mikor egyszerre csak mint két égből a világon c-a-pott le a német megtorlás híre. A börze becsüszte nagy meglepetését és a múlt hét végén már csak 2.84 kötés történt.

Az új német fegyver keletkezése

Az új német titkos fegyvert takaró fátyolának egyik csücske most fellebbent. Hans Schwarz van Berk ismert német újságíró a Reich hasábjain beszámol arról a szívós harcról, amelybe az első ilyen új német fegyver előállítására kerül. A német légi erők sikerült megvalósítani azt, amin a legnagyobb ipari államok sok laboratóriumában hosszú ideje fáradoztak. Az újságíró leírja, hogy milyen feszült türelmetlenséggel várták az új fegyver megszületését azok, akik annak megalkotásán és kipróbálásán fáradoztak. Leírja, hogy mikor már a befejezés előtt állottak, ugyanakkor kénytelenek voltak nézni a német városok égését. Mikor már készen voltak a találmánnyal, ismét várniok kellett, amíg a Főher meghatározta a harcbevétel pillanatát. „Hihetetlen dolgok játszódtak le e fegyver megalkotása körül. Gyakran fényvetett helyzetbe került és áldozatokat kívánt saját embereink sorából — írja a tudósító. — Sok dologban a leggyeszerűbb volt a világ, más téren viszont arra ösztönözte a feltalálókat, hogy több lehetőséget próbáljanak ki, úgyhogy rövidesen a titkos fegyverek versenye keletkezett. Kétségtelen, hogy a nagyhatóságú fegyverek új korszakába léptünk, amelyek hatása e háborúra még beláthatatlan. Szívünk megkönnyebbült, mivel

mindnyájan bizonyosak vagyunk abban, hogy hadifelszerelésünkkel előbbre jutottunk, ahelyett, hogy legyőztek volna bennünket.” A munka folyik tovább. Minden feltaláló fáradozását ösztönzi és az új fölény nem engedi megbénulni az erőfeszítéseket ezen a téren. Az előkészületben lévő dolgokról azonban ennek a cikknek is hallgatnia kell.

Henriot francia miniszter meggyilkolása

Mint megbízható francia forrásból jelentik, Philippe Henriot tájékoztatásügyi minisztert szerdára virradó éjszaka a párisi tájékoztatásügyi minisztériumban meggyilkolták. Mint értesülnek, 15 milicistának öltözött egyén jutott be a minisztériumba, ahol Henriot hálószobájába hatoltak be és meggyilkolták őt. (MTI)

Illetékes német helyről közlik kolásának híre a birodalmi fővárosban a legmélyebb részvétet keltette. Berlin politikai körök egy nemzeti érzesű franciának haláláról beszélnek, aki belátta, hogy ebben a harcban Franciaországnak is az a feladata, hogy Európa szabadságáért döntő hozzájárulást hozzon. Henriot ebben a harcban Európáért esett el és bár Anglia utasítására, francia terroristák gyilkolták meg. (MTI)

1944. július 7-9., péntek-vasárnap az Elite-Mozgóban!

Irmgard Wurmbrand híres regénye: „Wetterleuchten um Barbara.“ — Rolf Randolf drámai erejű, művészi filmje!

Nyári fagy

Főszereplők: Sybille Schmitz, Attila Hörbiger, Viktor Stahl, Maria Koppenhofer, Oskar Sima.

Apró történetek a katonaleletből

MIT RESPEKTÁL A BAKA?

A Signumra felterjesztett H. R. L. százados, zászlóalj parancsnokot keressük fel. Alacsony, tiszta tábori kiserődben találunk rá a fiatal századosra, aki az új fiatal tiszt-nemzedék példaképe. Csendes beszédű, kemény, katonás.

— Miért kaptad a Signumot? — hangzik első kérdésünk.

— Erdei harcot vezettem mint századparancsnok. S ez az egyetlen, amit idekűnn a baka respektál. Az éjszakai erdei harc. Amikor egyedül az őszitőnd vezet s amikor soha nem tudod, mikor kapsz egy rejtett oldalozó tüzet.

Három akna robban gyors egymásutánban az állás közelében. Megreszket a föld, de H. R. L. százados meg sem rebben.

— Így szokták — mondja. — Beszélj valamit a zászlóalj harcairól.

— Három hét alatt négy erdei harcot vívtunk. S ami veszteségünk van, az mind ebből származik. A harcokcsik tüze ugyanis csak kis részét semmisíti meg az erdőben rejtőző ellenségnek, a zöm továbbra is bent marad. Ezeknek a kifüstölése a gyalogság feladata. A magyar bakát hidegen hagyja a tűzérési tűz, az aknához hozzászokik s a gyalogsági fegyverek tüzeinek néhány nap után oda se fűtyül. Az erdei harc az egyetlen, amelynek tekintélye van előtte.

Kivezet az erdő szélére.

— Látod azt a házat? A tetejét már elvitte az orosz tűz. Mindenáron el akarják pusztítani. Azt hiszik, onnan figyeljük őket. Hallgasd csak.

Fűtyül, sipol a levegő, valóságos tüzerdő veszi körül az árva kis házikót. S amikor 10 lövedék eredmény nélkül vágódik be mellette, egyszerre kóruszban kiáltja az összesereglett század:

— Tempó 11!...

A százados elmosolyodik, magam is.

Van még baka-humor.

EGY PERC MOSOLY.

— Kérek egy álmoskönyvet!
— Nagyt vagy kicsit parancsol?

— Nagyt! A kicsit már végigálmodtam!

*
Az adóbevallási íven sokféle kérdés van. Többek közt ez is: „Van-e bányája és hol fekszik?”
Egy gondos adófizető így válaszolt e kérdésre:

„Bányám az nincs, ellenben az ebédemben, a divánom fekszik.”

Eléri-e a jövő repülőgépe a hang sebességét?

A német légiügyi kutatóintézet és a gráci műszaki főiskola együttes rendezésében lezajlott előadásán dr. A. Pröll mérnök érdekes előadást tartott „A távolság legyőzése” címén. Az előadó többek között kiemelte, hogy a vasút felállításától a repülőgépekig az egész kulturális élet gyökeresen megváltozott. Az eddig elért legnagyobb sebesség, vagyis 750 km. óránként, természetesen a német repülőgépszakértők szerint nem nevezhető a legmagasabb teljesít-

ménynek, mert a német kutatók szerint a repülőgépfejlődés még óriási emelkedés előtt áll és előreláthatólag az 1300 kilométer óránkénti sebességet is eléri majd, sőt az sincs kizárva, hogy a jövő repülőgépe elérje a hang sebességét. Dr. Pröll professzor beszéde további részében foglalkozik a rakéta és stratoszféra-repülőgépek jövőjével is. Az előadó ismertette továbbá a német kutatóknak a gyorsaság fejlesztésére és a biztos leszállásra irányuló törekvéseit.

Mennyivel drágult az élet Nagybritanniában?

Zürichi jelentés szerint nemrégiben Angliában hivatalos nyilatkozat hangozott el arra nézve, hogy a létfenntartási költségek indexszámát, amely a nagyarányú állami szubvenciók ellenére 1939-től kezdve 30 százalékkal emelkedett, további öt százalékkal fogják növelni. Az általános drágulás természetesen sokkal nagyobb arányú, mert csak azoknak az áraknak az ára emelkedett mindössze 30 százalékkal, amelyeknek termelését az állam nagy áidzsetekkel támasztja alá. Ezzel szemben más

nem szabályozott árak, mint például lakberek hihetetlen mértékben emelkedtek. Mivel Nagy-Britanniában nincsen hatékony bérjövdelem, hanem igen érzékeny a lakáshiány, a házturak állandóan emelik a lakásbéréket. Hasonlóan óriási szakadék tátong a nem szabályozott és a hatóságilag megállapított árak között, úgy hogy az élet Angliában igen drága. Ezért Angliában is tartanak az infláció veszedelmétől. gyis 46,5 százalékkal többet, mint az előző esztendőben.

Jelvény a bolsevizmus elleni harc megindulásának emlékére

Most volt három éve, hogy a magyar hadsereg szövetségesei oldalán felvette a harcot a bolsevizmussal. Az Antibolsevista Ifjúsági Tábor ebből az alkalmából emlékkérmet ad ki, hogy mindenkinek emlékeztetnie véssse a nemzetünk fennmaradásáért vívott

harc megindulását. Az emlékérem Szent Györgyöt ábrázolja, amint legyőzi a sárkányt. A jelvény egy pengőért kapható az Antibolsevista Ifjúsági Tábor országos központjában. (Budapest, Üllői-út 11-13.)

Erőfeszítések a rénszarvas-tenyésztés fellendítésére

DITÉSÉRE. Mint Helsinkiből jelentik, az északfinnországi rénszarvasállomány kezd kiheverni a háború okozta nehézségeket. A rénszarvas hús beszállítási kötelezettsége, az elmúlt évek szűk lakarmánytermése és végül közvetlenül a háborús viszonyok sokat ártottak a tenyésztésnek. A harcok korábban a rénszarvas-tenyésztés vidékén is folytak és a hadiövezetben az állatok később

sokáig gazdátlanul kóboroltak a tundrákon. A beszállított rénszarvas hús mennyisége a háború kitörése óta évenként meghaladta a másfélmillió kilogrammot. A rénszarvasállomány ilyenformán a lapföldön ötven százalékkal, délebbben 75 százalékkal csökkent. Az utóbbi időben azonban a legfőbb bajokat orvosolták és a rénszarvas-tenyésztés fellendítésére nagy erőfeszítéseket tettek.

HIREK a nagyvilagból

— **AZOKKAL A HIREKSEL SZEMBEN**, hogy a svéd kormány állítólag elismerte az algiri ideiglenes francia kormányt, az egyik svéd hírszolgálati ügynökség megállapítja: a svéd külügyminisztérium szerint Svédország és a de Gaulle-féle hatóságok közötti viszonyban semmiféle változás nem állott be. Svédország tehát továbbra sem ismeri el De Gaulle-t.

— **PÉTER** volt jugoszláv király Subasics miniszterelnökkel olasz földön tartózkodik — jelenti a Transkontinent Press — Wilson tábornokkal tárgyalnak a jugoszláviai helyzetről s a király megsejmelte a volt jugoszláv flotta néhány Maltában állomásozó egységét. A látogatásra állítólag azért került sor, mert Tito partizánvezér azt követeli, helyezték ezeket az egységeket az ő parancsnoksága alá.

— **TOZSO** japán miniszterelnök táviratot küldött Hitler Adolfnak, amelyben az angolszász invázió elhárításában elért első német sikerek alkalmából megállapítja, hogy Japán szilárdan el van tökéltve minden ereje bevetésére a közös győzelem kivívása érdekében. Hitler szintén táviratban köszöntö meg a japán miniszterelnök üzenetét. Ujból kifejezte azt a meggyőződését, hogy a tengely kivívja a végső győzelmet s örömmel állapítja meg, hogy Japánt is ugyanaz a szellem tölti el, mint Németországot: harc Németország és Japán ellenségeinek végső megsemmisüléséig!

— **A TRANSKONTINENT PRESS** jelentése szerint kibővítették a román kormány hatalmi körét. A miniszterelnökség az állami közzolgálat szerveztetere és működésére vonatkozó törvényes rendszabályokat, a közigazgatási hatóságokra, valamint a közbiztonságra vonatkozó rendszabályokat megváltoztathatja és hatályon kívül helyezheti. A kormány kibővített hatalma alól csupán az államhatalom szerveztetere, a polgári és katonai bíraskodásra, a klérusra és a hadseregre vonatkozó határozatok, a hivatalnoki státusra és végül a közjavak kezelésére és ellenőrzésére vonatkozó rendszabályok vétettek ki.

— **ROOSEVELT** elnök csütörtökön közhírré tette az Egyesült Államok kormányának felfogását a nemzetközi béketervezetről. Ebben a tervezetben lesz egy „nemzetek tanácsa”, amely a nemzetközi viták elsimításával a háborúk megakadályozásával foglalkozik majd. Ezután közölte az elnök, hogy ehhez a szervezethez nemzetközi törvényszéket kell csatolni. Roosevelt nyilatkozatát Hull, Stettinius és külügyi hivatal más tisztviselői részvételével rendezett értekezlet után mondotta el. Az értekezleten olyanok vettek részt, akik a háború utáni tervek kidolgozásával foglalkoznak.

— **ELÁRVEREZTEK COTY HAGYATÉKÁT**. Mint jelentik, a párisi árverési csarhokban a minap bocsátották kalapács alá Cotynak — az egykori „illatszerkirály-

nak" — a hagyatékából származó nagyértékű bútorkat és gobelinképeket. Ezek idáig Dubarry grófnéknak, XV. Lajos kegyencnőjének egykori louveriennesi kasszáját díszítették, amelyet Coty annak idején megvásárolt. Az elárverezett tárgyak közül egy XV. Lajos korabeli mennyezeti ágy, amelynek fáját gyönyörű faragás borította, huzata pedig tarka hímzésű régi lyoni selyemből készült, 300.000 frankért kelt el. Nagy érdeklődés nyilvánult meg a Huet neves festő tervét után készült aubussoni gobelinképek iránt is. A „Cseresznyeszüret” 280.000, a „Nyáj hazatérése” 145.000 és a „Reggeli szabadban” 165.000 frankért cserélt gazdát.

SZÉNBÁNYATÁRSULAT ALAKULT A SARKVIDÉKEN. Mint Oslóból jelentik, Björnöjy szigetén, amely Norvégia és a Spitzbergák között fekszik, már a XVII. században szénelőfordulásokat állapítottak meg. Az utóbbi években részletes kutatásokat végeztek a szigeten és pontos térképet vettek fel róla. A kutatások eredménye alapján Stavangerben társulat alakult, amely nemrégiben megkezdte a szén rendszeres kiaknázását.

SZERENCSES VILLÁMCSAPÁS. A Keszthely melletti Gyenesdiás községben az egyik házba belevágott a villám s, áthatolt a konyhán, ahol Fodor Ferencné, egy földműves felesége tartózkodott nyolc gyermekével. Csodálatosképpen senkinek sem történt semmi baja. Csak az egyik kislány kapott kisebb légnymást, amitől néhány órára elvesztette beszélnélképességét.

A SVÁJCI SAJTÓ jelentéseket közül a zsidó menekültekről — írja a Transkontinent Press. — Amit a zsidók gyűrűkben, mellükben, nyakláncokban, arany fülbevalókban és mindenemű drágakövekben, főként nagy brilliánsokban, továbbá ládászámra devizában a határon keresztül Svájcba hoztak, az egyenest a fantasztikum határára mozog. — állapítják meg a svájci lapok. — Ezenkívül néhány tessini magánbank még milliókkal is többről tud, mint amennyiről a rendőrségnek tudomása van. A sajtó végül példákat hoz fel arra, milyen hangoskodók a gazdag zsidó emigránsok a kávéházakban, amelyeket a szolid svájci nép „Jeruzsálem várótermének” nevezett el. Felvetik a kérdést, miért szabad a gazdag emigránsoknak a legnagyobb jólétben tobzódniok?

AZ ANGOL-AMERIKAIK MEGTILTOTTÁK GIGLINEK, HOGY ÉNEKELJEN. Mint Rómából jelentik, a szövetséges katonai parancsnokság meglátotta Giglinek, a világhírű olasz énekesnek, hogy egy hangversenyen énekeljen. Al tiltalmat azzal indokolták, hogy Gigli együttműködött a németekkel és ezért incidensektől kell tartani.

HARMINCHÁROM SZÁZÁLEKKAL KISEBB AZ AUSZTRÁLIAI BÜZATERMÉS A TAVALYINÁL. Az egyik liverpooli szaklap becslése szerint ausztráliai búzatermés mindössze 96 millió bushel, az előbbi esztendő 156 millió bushellal szemben. A csökkenés tehát mintegy 33 százalék.

KORLÁTOZTÁK A POLGÁRI UTASFORGALMAT FINNORSZÁGBAN. Helsinkiből jelentik: A finn katonai hatóságok messzemenően korlátozták a belső polgári utasforgalmat. Főleg az ország déli részében a legtöbb utvonalon ezentel nem utazhatnak polgári utasok. A finn főhadiszállás anyagi főszállásmestere felszólította a polgári lakosságot, hogy csak feltétlen szükség esetén utazzon Dél-Finnországba. Katonavonatokon polgári személyek ezentel nem utazhatnak.

JÜVŐRE IS A VÁLASZTÁSI RENDTARTÁSTÓL ELTÉRŐ FORMÁK KÖZÜTT VÁLASZTJAK MEG A FINN KÜZTÁRSÁGI ELNÖKÖT. (Magyar Távirati Iroda.) A finn alkotmány értelmében Finnországnak a jövő év februárjában új elnököt kellene választania. Ezt megelőzőleg januárban kellene megválasztani az elnökválasztó elektorokat. Mint-hogy a választás előkészítését hamarosan meg kellene kezdeni, amire a háborús viszonyok miatt aligha kerülhet sor, intézkedéseket szándékoznak hozni olyan értelemben, hogy az elnökválasztás ezúttal is a választási rendtartástól eltérő formák között történhessen. Két megoldás kínálkozik: vagy az 1936-ban megválasztott elektorok felhatalmazását hosszabbítják meg, vagy a jelenlegi államelnök hivatali idejét. A kérdést a kormány és a képviselőház e héten vitatja meg.

ROBBANÓ BICIKLI-PUMPA A DÉLVIDÉKEN. Bácsalmás közelében Baumhagl István iparos feleségével a szabadkai úton egy bicikli-pumpához hasonló tárgyat vett észre. Meg akarta tisztítani a sártól és ezért a kocsi kerekéhez ütötte. A pumpa felrobbant és leszakította a szerencsétlen ember kezét, azonkívül megsebesítette mellette álló feleségét is. Ezzel kapcsolatban ismételt felhívják a hatóságok a lakosság figyelmét arra, hogy a szabad területeken talált tárgyakhoz ne nyúljanak hozzá, hanem értesítsék a legközelebbi rendőrt, vagy csendőrt.

A PÁRISI NAPILAPOK A JÜVŐBEN CSAK AZ ANGOL-SZÁSZOKKAL KAPCSOLATBAN HASZNÁLJÁK AZ „ELLENSÉG” MEGJELÖLÉST. (Német Távirati Iroda.) A párisi napisajtó egyesülete elhatározta, hogy felszólítja a napilapokat, hogy jövőben az „ellenesség” szót csak az angolok és amerikaiak megjelölésére használja. Ezzel is meg akarják bélyegezni e hatalmak Franciaország elleni magatartását. (MTI)

MEGSZÜNT SVAJCI POSTAFORGALMA NYUGATEURÓPÁVAL ÉS A TENGERENTUL-LAL. Zürichből jelentik: Hivatalos svájci közlemény szerint a svájci határon a vasúti összeköttetést megszüntették és ezzel nem lehet többé Franciaországba vagy azon túl postát küldeni. Emiatt a postaforgalmat Spanyolországgal, Portugáliával, Nagybritanniával, Írországgal és a tengerentúli államokkal meg kellett szüntetni.

NÖVEKSZIK A FINN TOJÁSTERMELÉS. Helsinki jelentés szerint a „Muna” tojáskivitelű tár-

saság 1943. évi üzleti jelentésében beszámol arról, hogy a gazdák növelik a tyúkállományukat, mivel a felemelt maximális árak és jobb takarmányellátás megteremtették a tojástermelés fokozásának lehetőségét. 1943-ban a társaság 4920 mázsa tojást tudott vásárolni.

AZ ATLANTI-OCEÁNON HAJÓTÜRÉST SZENVEDETT EGY PORTUGÁL HAJÓ. Lisszabonból jelentik: A Marianella nevű 1600 tonnás portugál teherhajó amely vegyes rakományával Philadelphiából útban volt Lisszabon felé, az Atlanti-óceánon ismeretlen okokból megrongálódott. A Caritas nevű svájci teherhajó, amely a portugál hajó vészjeleire a szerencsétlenség színhelyére sietett, a hajót a Bermuda-szigetek egyik kikötőjébe vontatta.

AZ ESŐCSEPPEK SOKKAL KISEBBEK, mint ahogy látszanak s az valószínűleg a fényhatások által okozott látásbeli csalódáson alapszik. Rüssel angol meteorológus pontos mérésekkel megállapította, hogy leggyakoribb a kettő és három milliméter átmérőjű esőcsepp. Az általa felfogott esőcseppeknek 54 százaléka ilyen volt. A többi rendszerint kisebb.

A SAJÁTVÉR-BEFECSKENDEZÉST legújában a vörhenyes diftériás megbetegedéseknél is alkalmazzák. A vörhenynél már a befecskendezés napján a közérzet javul, a diftériánál pedig néhány ilyen injekció a láz teljes csökkenéséhez vezet, míg előzőleg nagy-mennyiségű szérumadagolással sem sikerült ilyen rövid idő alatt ezt az eredményt elérni.

UJ SEBESSÉGI CSUCSTELJESÍTMÉNY. A világ leggyorsabb villanymozdonya nemrég került ki az AEG mozdonyépítő műhelyéből. Ötezeröttszáz lóerővel dolgozik átlagosan, de szükség esetén felfokozható a teljesítménye 8000 lóerőre is. Önsúlya 114 tonna — bár csak egykeretes mozdony. A kétkeretes mozdony előállítása már megkezdődött s ez természetesen még nagyobb teljesítménnyel dolgozik majd.

UJ ORVOSI MŰSZEREK A NEMET TÁBORI KÓRHÁZAKBAN. Giesel rostocki német sebész-tanár egy olaszországi német tábori kórházban a nettunói arcvonalon egyik súlyos sebesültjét elektromágneses eszközök segítségével operálta meg. A sebész-tanár a sebesült koponyájából és szeméből gránátszilánkokat távolított el minden vágás nélkül. Ez volt a negyedik ilyen műtét, amelyet a professzor néhány napon belül ezekkel az új eszközökkel sikeresen végzett.

JÉGSZEKRÉNYEK — SZÓJABABBÓL. Figyelemreméltó jelentés érkezett nemrég a szójababnak műanyagból való feldolgozásáról. Sikerült ugyanis egyes háztartási berendezéseket, így kisebb jégsekreányeket, teljesen szójabából készült műanyagból előállítani. A műanyagkeverék cellulozerosztból és szójagyantából áll. Az új anyagból készült jégsekreányek előnye, hogy könnyű súlyúak, ezenkívül a régi jégsekreányekkel szemben nincsenek kitéve a rozsdásodás veszélyének.

Vidám sarok...

Rendőrbíró: Magát tettenérték, amikor a Nemzeti Színház előtt éppen engedély nélkül koldult!

Vádlott: Bocsánat, én csak azért voltam a színház előtt, mert azt akartam tudni, hogy mit adnak.

Rendőrbíró: Nos és mit adtak?

Vádlott: Sajnos, csak tíz fillért adtak!

Kérő: Ezennel ünnepélyesen megkérem a kedves leánya kezét! **Apa:** Szép, szép! De el is tudja majd tartani?

Kérő: Kérem, ha kell, kész vagyok érte havat lapátolni!

Apa: Télen! De mit csinál nyáron?

Fogházigazgató: Majd adunk magának valami munkát! Mihez ért legjobban?

Elítélt váltóhamisító: Kérek igazgató úr irásából egy kis minit és holnapotl kezdve elvégezzem az egész levelezését!

Kiss: Hová mész? **Nagy:** Járkálók! Egy kis étvágyat szeretnék szerezni az ebédhez! És te?

Kiss: Én is járkálók! Egy kis ebédet szeretnék szerezni az étvágyamhoz.

Rezesorrú bácsika állít be a drogériába.

— Kérek valami kenőcsöt — mondja — orrvörösség ellen!

Két nap múlva újra visszamegy oda.

— Kérem, én itt tegnapelőtt kenőcsöt vettem orrvörösség ellen, de egészen lila lett tőle az orrom!

Mire a drogista így válaszolt: — Hát tulajdonképpen milyen szint óhajtott volna uraságod?

Kiss: Min mérgeződik?

Nagy: Nem tudom, hová tegyem a nézemet!

Kiss: Ejnye, hát olyan sok van?

Nagy: Dehogy! Csak lyukas minden zsbem!

EGY PERC MOSOLY.

Pistike szomorú ábrázattal viszi haza a rossz bizonyítványt. Anyja aggodalmasan kérdezi:

— Talán csak nincs valami baj?

Mire Pistike így szól:

— Anyám! Készülj el a legrosszabbra! Légy férfi!

Anyós: Miért nem tudsz be-kességben élni a leányommal? Hiszen a szemedből lesi ki minden kívánságodat.

Vő: Ez igaz! De mihelyt kiléste, pont az ellenkezőjét csinálja.

Felsődunántúli HÉTFO.

Felelős szerkesztő és kiadó: Kardos Árpád.

Németországi főmunkatárs: Farsky Tibor.

Kiadja Fidelitas Lapkiadó Vállalat Kft.

Nyomatott: Vargyasi Máté Ernő

könyvnyomdájában, Sopron.